

## CONCEPT

### Verslag van de Commissievergadering gehouden op 11 maart 2021 om 19.30 uur via MS Teams

Voorzitter: dhr. P.P. Verbeeten en mevr. C.E. Hoogteijling voor agendapunt 8

Aanwezig: dhr. R.L.A. Albersnagel (Kernachtig Wijchen), dhr. W.J. van den Boogaard (Kernachtig Wijchen), dhr. R.J.L. Boumans (VVD), mevr. H.A.M. Cuppen (CDA), dhr. J.M. Demmers (D66), mevr. M.P. Joosse-De Visser (CDA), dhr. W.T.M.J. Krale (VVD), mevr. S.G.C.L. Kuling (VVD), dhr. A.J. van Kuppeveld (Wijchen Lokaal), dhr. J.H.M. Loeffen (Groen Sociaal Wijchen), dhr. M.J.H. Lukkezen (D66), dhr. Y.J.T.M. Merkus (PvdA), mevr. Z. Osman (PvdA), mevr. A.H. Peters-Duits (PvdA), dhr. J.G.F.M. Peters Sengers (CDA), dhr. W.H.M. Roosenboom (PvdA), dhr. P.M. van 't Schip (Wijchen Lokaal), mevr. K.A.W. Vereijken (D66), dhr. L.R. Verploegen (VVD), dhr. M.C.G. van Wanroij (CDA), mevr. E.A.J. Wittenberg (D66)

Griffie: mevr. M-C Heuvelmans

Genodigden: mevr. M. van Beek (burgemeester), dhr. T.T.M. Burgers (wethouder), dhr. N.G. Derks (wethouder)

Notulist: mevr. M. van Wijk (Verslagbureau More Support – Wamel)

---

#### 1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en meldt de spreektijden. Hij schetst de gebruikelijke werkwijze tijdens een digitale commissievergadering en meldt dat ten behoeve van verslaglegging en archivering een opname van de vergadering wordt gemaakt.

#### 2. Vaststellen verslag commissievergadering van 11 februari 2021

Er zijn twee wijzigingen op het verslag doorgevoerd:

- De aanduiding 'wethouder' wordt op een aantal plaatsen vervangen door de aanduiding 'portefeuillehouder';
- Pag. 20 – Aan het betoog van mevrouw Janssen (Kernachtig Wijchen) wordt toegevoegd: "Kernachtig Wijchen gaat ervan uit, dat de gewijzigde en aanvullende mogelijkheden omtrent de verkiezingen helder en tijdig onder de aandacht van stemgerechtigden worden gebracht."

**Besluit:** Het verslag van de commissievergadering van 11 februari 2021 wordt gewijzigd vastgesteld.

#### 3. Mededelingen van het college

- **Subsidietoekenning regeling 'Reductie energiegebruik woningen'**  
Wethouder Burgers heeft in de eerste week van maart bekend gemaakt dat de gemeente Wijchen opnieuw in aanmerking komt voor een subsidie van € 500.000,= voor de regeling 'Reductie energiegebruik woningen'. Vanuit de eerdere regeling is aan de gemeente Wijchen ongeveer € 400.000,= beschikbaar gesteld. Deze middelen konden worden verstrekt aan woningeigenaren en de gelden zijn in de tweede ronde volledig benut. De nieuwe regeling is niet uitsluitend voor woningeigenaren bedoeld, maar ook voor huurders. Het systeem werkt volgens het op=op principe. Degenen die te laat zijn met aanvragen, komen niet in aanmerking. Omstreeks het zomerreces kan de regeling opnieuw ingezet worden.

▪ **Verhuur deel kantoorruimte MGR Rijk van Nijmegen**

Wethouder Derks heeft een mededeling over de modulaire gemeenschappelijke regeling, MGR, Rijk van Nijmegen, waar onder andere het Werkbedrijf onderdeel van uitmaakt. In één van de panden van de MGR, zijnde het pand waar de sociale werkvoorziening is gevestigd, is het kantoorgedeelte verhuurd aan woningbouwcorporatie Talis om daarmee de lasten van de MGR te drukken. De productiehallen blijven beschikbaar voor de sociale werkvoorziening.

▪ **Digitaliseringsvouchers voor Wijchense bedrijven**

Wethouder Derks memoreert zijn eerdere informatieverstrekking aan de raad over deze vouchers. De vouchers vinden gretig aftrek. De beschikbare vouchers zijn volledig uitgegeven en er is sprake van een over-inschrijving. Er wordt nu met de regio gezien hoe de resterende aanvragen – vanuit de over-inschrijving – alsnog bediend kunnen worden.

**4. Vragen aan het college over de gemeenschappelijke regelingen**

Er zijn geen vragen aan het college over de gemeenschappelijke regelingen.

**5. Rondvraag**

De heer Van 't Schip vraagt aandacht voor de slechte communicatie over het stembureau aan Het Zuiderpad. In De Wegwijs is vermeld, dat het stembureau aan Het Zuiderpad naar Wijchen-Zuid is verhuisd. Op de achterkant van het kiesformulier is de mededeling opgenomen, dat er een mobiel stembureau wordt ingericht bij Het Zuiderpad. Spreker vraagt helderheid te bieden.

Burgemeester Van Beek geeft aan, dat steeds voor is gewaarschuwd dat locaties van stembureaus door omstandigheden kunnen wijzigen. Dit kan te maken hebben met de bezetting of andere redenen. Er zijn vier mobiele stembureaus. Waar deze precies zijn gesitueerd, kan de portefeuillehouder niet direct aangeven. Ze zegt toe, het antwoord hierop schriftelijk te doen toekomen en aandacht te vragen voor de communicatie rondom het stemmen bij Het Zuiderpad. Inwoners worden verzocht voor actuele informatie de website te raadplegen.

**6. 58253 Heroriëntatie zelfstandigen, beslisnota**

De voorzitter leidt de bespreking kort in. De gemeente gaat Wijchense ondernemers die door corona in de problemen zijn gekomen, ondersteuning aanbieden. De ondersteuning kan bestaan uit schuldsanering, aanpassing van het bedrijfsplan, coaching, bedrijfsbeëindiging, omscholing en bemiddeling.

**Eerste termijn**

Mevrouw Joosse zegt, dat het CDA het voorliggende stuk met veel positiviteit tegemoetziet. Zelfstandige ondernemers verspreid over diverse beroepsgroepen worden in de coronacrisis hard geraakt. Ondanks steunmaatregelen vanuit het Rijk, staat het water bij velen van hen aan de lippen. Het CDA ondersteunt het initiatief van de gemeente om ondernemers steun te bieden door middel van heroriëntatie op de arbeidsmarkt.

Ook ondersteunt de CDA-fractie het initiatief van de gemeente om ondernemers te bereiken die tot nu toe geen gebruik van TOZO-3 hebben kunnen maken. De gedachte om ook in regionaal verband een campagne te starten om de zelfstandigen te bereiken, ondersteunt de fractie van harte.

Het CDA is benieuwd of het genoemde bedrag voldoende zal zijn. De fractie hoopt dat het college de raad hierover op regelmatige basis zal informeren.

De heer Demmers geeft aan, dat zelfstandigen vaak de drive hebben om hun zaken

zelfstandig op te pakken. Echter, onder de huidige omstandigheden lukt dit niet iedereen. Zelfstandigen kunnen ondersteund worden door hun gemeente. Een zelfstandige kan met de gemeente in gesprek over zijn problemen en wellicht over het opgeven van zijn/haar levenswerk.

De eerste resultaten van de groep die reeds hulp aangeboden heeft gekregen, maken zichtbaar dat het moeizaam gaat. Toch ziet de fractie een aantal positieve zaken in het voorliggende voorstel, zoals de mogelijkheid voor niet-TOZO-gebruikers om deel te nemen en op het moment dat werken in loondienst aan de orde komt, er een doorverwijzing plaatsvindt naar het Werkbedrijf. De benadering loopt via reeds voor de zelfstandigen bekenden, zoals via het administratiekantoor of een accountant.

D66 dankt het college voor het opnemen van de laatstgenoemde regel, waar de fractie middels mondelinge vragen op heeft aangedrongen.

Het valt de fractie echter wel op, dat vooral vanuit financieel en economisch perspectief invulling wordt gegeven. Spreker vraagt of er óók aandacht is voor de sociale en psychische schade die door gedupeerden wordt geleden en of hier doorverwijzingen op plaatsvinden buiten de verwijzing naar schulphulpverlening en Bbz. Voor de zwaarst getroffensten stort naast hun levenswerk ook hun sociaal netwerk in. D66 vindt het een goede zaak om vooral sámen met zelfstandigen aan de slag te gaan.

De heer Loeffen wijst erop, dat gemeenten vanaf 1 januari worden geacht om mogelijkheden voor heroriëntatie aan te bieden aan zelfstandigen. Groen Sociaal Wijken ondersteunt dit van harte. In de bijlage wordt aangegeven, dat eind 2020 reeds een pilot is gestart. In de maanden januari en februari zijn er nog twintig TOZO-gebruikers bij gekomen. De fractie vraagt wat de stand van zaken is op dit moment en wil graag weten wat is gedaan met deze nieuwe aanmeldingen.

Verder vindt de fractie het van belang dat binnen de regio wordt samengewerkt met allerlei instanties, onder andere voor om- en bijscholing, indien nodig. De gemeente bepaalt welke groepen prioriteit krijgen en welke vormen van ondersteuning worden ingezet. Groen Sociaal Wijken vraagt of deze prioriteit al is bepaald.

De heer Merkus stelt dat ondernemers in heel Nederland het zwaar hebben in de huidige pandemie. Dit geldt ook voor de Wijchense ondernemers, zoals de recente actie van Wijchense ondernemers zichtbaar maakte. De PvdA is positief gestemd over de nota betreffende extra ondersteuning voor zelfstandigen. Het bieden van ondersteuning aan ondernemers in deze moeilijke tijd, acht de PvdA een solidaire actie van de gemeente. De benodigde middelen worden gedekt uit het budget dat hier ook deels voor is bedoeld. Wat dat betreft, ziet de fractie geen hindernissen of blokkades.

De fractie vraagt of de wethouder op de hoogte is van de diverse financieringsmogelijkheden voor de ondersteuning.

De heer Verploegen stelt vast, dat ondernemers door een bijzonder lastige tijd gaan. Iemand die zelf geen ondernemer is, kan niet begrijpen waar ondernemers mee te maken hebben. Alle hulp is daarom welkom, zo geeft de VVD aan.

De VVD vindt het belangrijk dat de gemeente haar ondernemers niet alleen ondersteunt 'waar nodig', maar ook 'waar mogelijk'. De fractie is van mening dat de gemeente actief het gesprek moet aangaan en de ondernemers een reëel perspectief moet bieden. De fractie is van mening dat de uitwerking van de nota daarvan een mooi voorbeeld is. Het programma draagt bij aan het voorkomen van bijvoorbeeld werkloosheid en schulden die de mogelijkheden overstijgen.

De fractie roept op, om het beschikbare geld zo breed mogelijk in te zetten en zoveel mogelijk ondernemers en andere partijen te betrekken in de ondersteuning. Ook roept de fractie op tot flexibiliteit. Het gaat niet over het volgen van de drie papieren routes uit de bijlage, maar het gaat over het helpen van de ondernemers.

Er is een flink bedrag over uit het extra participatiebudget. Het college doet een voorstel over hoe dit te besteden. De laatste oproep aan het college is om ook dit bedrag te

gebruiken om de Wijchense ondernemers op creatieve en doeltreffende manieren hulp te bieden.

De heer Van den Boogaard meldt namens Kernachtig Wijchen, dat de fractie blij is dat de gemeente de pilot definitief gaat inzetten om via die weg zelfstandigen in Wijchen ondersteuning te bieden. De fractie reageert positief op het voorliggende stuk.

De heer Van 't Schip dankt het college voor de voorliggende nota. Wijchen Lokaal vindt het een goed initiatief om zelfstandige ondernemers tijdig te ondersteunen. Het aantal deelnemers acht de fractie teleurstellend. De fractie informeert naar de wijze van publicatie en wil graag weten hoe de mogelijkheid tot deelname bekend is gemaakt. Daarnaast merkt de fractie op, dat de regeling per 1 augustus aanstaande stopt. Gesteld is dat op dit moment nog een groot aantal maatregelen van kracht is, maar uiteindelijk zullen die ook eindigen. De fractie vraagt op welke maatregelen hier wordt gedoeld.

Voorts vraagt de fractie of de huidige gebruikers van maatregelen meer kans maken op ondersteuning dan de nieuwe aanvragers.

Het Werkbedrijf bood onvoldoende houvast over de besteding van extra middelen. De fractie vraagt of hierin progressie heeft plaatsgevonden. In april aanstaande worden TOZO-deelnemers benaderd. De fractie waarom niet ook andere zelfstandigen worden benaderd.

Wijchen Lokaal meent dat het beschikbare bedrag onvoldoende is wanneer het aantal deelnemers gaat toenemen. De fractie vraagt of aanvullende subsidies mogelijk zijn.

*De vergadering wordt kort geschorst ter voorbereiding op de beantwoording.*

*De vergadering wordt hervat.*

### **Reactie college**

Wethouder Derks geeft aan, dat het college in november en december 2020 een pilot heeft gestart voor de TOZO-3 aanvragers. Er waren toen 88 TOZO-aanvragers, waarvan elf aangaven de ondersteuning op prijs te stellen. Het aantal deelnemers in de pilot werd door Wijchen Lokaal als teleurstellend bestempeld. Het college heeft bewust een beperkte groep aangeschreven, omdat onduidelijk was hoe de grootte de aanwas zou zijn. Als wel de hele groep had deelgenomen, had het college geen inschatting kunnen geven van de financiële gevolgen voor de gemeente.

De portefeuillehouder gaat in op de gestelde vragen. Het college gaat ervan uit dat het budget voldoende is. Mocht dit niet zo zijn, dan wordt de raad hierover geïnformeerd.

De wethouder refereert aan de inbreng van D66 wat betreft sociale en psychische schade. Het onderdeel 'coaching' en de verbinding met het sociaal wijkteam maakt dat ondernemers met eventuele psychische schade kunnen worden doorgeleid naar betreffende instanties.

Groen Sociaal Wijchen heeft gevraagd naar de meldingen in januari en februari. De wethouder antwoordt dat ook deze aanvragers dienstverlening aangeboden hebben gekregen. Eerder heeft spreker aangegeven dat het college de dienstverlening laat doorlopen vanwege het grote belang hiervan, ondanks het feit dat door de raad nog niet is besloten over eventuele budgetten. Dat is ook de reden dat de huidige motie voorligt.

De PvdA refereerde aan meerdere financieringsmogelijkheden. Wethouder Derks weet niet op welke mogelijkheden de fractie doelt, maar verneemt graag suggesties.

De VVD refereert aan het restantbudget van ongeveer € 100.000,=. Het college zal zich beraden over de inzet van het restantbudget en neemt de opmerkingen uit de commissievergadering van heden daarin mee.

Spreker wijst erop, dat de technische vragen van Wijchen Lokaal ook ambtelijk gesteld hadden kunnen worden. Wijchen Lokaal refereert aan het Werkbedrijf. De portefeuille-

houder heeft op 11 maart doorgevraagd bij het Werkbedrijf of zij met een voorstel komen en zo ja, hoe dit er in grote lijnen uit gaat zien. Het Werkbedrijf heeft laten weten nog een aantal weken nodig te hebben voor een definitief voorstel. Het college zal dit voorstel op haar merites beoordelen en indien nodig komt het college hiermee terug bij de raad. Voorts vraagt Wijchen Lokaal of TOZO-gebruikers meer kans maken op ondersteuning. De wethouder antwoordt dat hiermee geen rekening wordt gehouden. Iedere ondernemer is even belangrijk en er wordt geholpen waar nodig.

### **Tweede termijn**

De heer Van 't Schip dankt de wethouder voor het beantwoorden van de niet-technische vragen. Spreker benadrukt dat de fractie zich afvraagt of het beschikbare budget van € 88.000,- voldoende is bij uitbreiding van het programma. De portefeuillehouder heeft echter aangegeven dat nog extra budget beschikbaar is. Wijchen Lokaal acht het een belangrijk programma om uit te voeren.

De heer Verploegen concludeert dat Wijchen Lokaal het belangrijk vindt dat het restantbudget ook naar de ondernemers gaat. De VVD spreekt hiervoor waardering uit.

De heer Merkus meldt dat in de 'Leidraad voor heroriëntatie van zelfstandigen' naast het re-integratiebudget ook een budget wordt genoemd als impuls voor de nieuwe instroom in de bijstand en aanvullend maatwerk voor zelfstandigen. Wellicht kan het college hiernaar kijken om extra budget te genereren.

De heer Loeffen dankt de wethouder voor diens beantwoording en wenst de wethouder succes met de uitvoering.

De heer Demmers zegt dat de pilot niet zozeer teleurstellend is geweest, maar wel dat het moeizaam is verlopen. Vier zelfstandigen zijn doorverwezen naar Over Rood, maar hebben zich daar niet gemeld. Vijf zelfstandigen zijn doorverwezen naar het Werkbedrijf, waarvan zich maar drie daar hebben gemeld. Spreker heeft hier wel begrip voor aangezien de attitude van zelfstandigen is "om hun eigen broek op te houden".

Het college gaat zich beraden over de inzet van het restantbudget. D66 roept het college op om ook te kijken naar best practices buiten de regio.

Meerdere partijen trekken in twijfel of het budget volstaat. Bijvoorbeeld het CDA spreekt deze twijfel uit. Spreker vraagt of het CDA voornemens is een motie of amendement in te dienen, mocht blijken dat er inderdaad te weinig middelen zijn.

Mevrouw Joosse zegt dat de vraag over het budget voldoende is en vooral is ingegeven door het feit dat niet het totale bedrag hieraan wordt besteed. Het is voor het CDA van belang dat ten aanzien van ondersteuning van ondernemers snel gehandeld kan worden, wanneer blijkt dat de vraag groter is dan het budget toelaat.

De heer Demmers acht dit een duidelijk antwoord.

Mevrouw Joosse spreekt – namens het CDA – de hoop uit dat iedere ondernemer die hulp nodig heeft bij een heroriëntatie, ook daadwerkelijk bij de gemeente zal aankloppen. Het CDA ondersteunt het programma van harte en wenst de wethouder succes.

**Conclusie / advies:** De commissie adviseert de beslisnota als hamerstuk voor de raadsvergadering te agenderen.

## **7. 42105 Rapportage MATS 2020 Q4 Wijchen, informatie nota**

De voorzitter leidt de bespreking kort in. In deze rapportage staat de stand van zaken beschreven van de moties, acties, toezeggingen en schriftelijke vragen over het laatste kwartaal van 2020.

### **Eerste termijn**

Mevrouw Wittenberg herinnert aan haar verzoek - ongeveer een jaar geleden - om over de MATS-lijst te spreken. Inhoudelijk is er op het moment geen aanleiding om

hier diep op in te gaan. D66 complimenteert het college met voorliggend overzicht. In vergelijking met een jaar geleden krijgt de raad aan de hand hiervan veel beter zicht op de stand van zaken.

De toezeggingenlijst is - wat D66 betreft - vooral een takenlijst voor de wethouder en niet zozeer een overzichtslijst voor de politieke partijen om in het oog te kunnen houden wat het vervolg is van gedane toezeggingen. De fractie verzoekt het college om aan de lijst toe te voegen welke partij aan een bepaalde toezegging is verbonden. Als deze informatie in het vervolg aan de toezeggingenlijst wordt toegevoegd, dan is de fractie helemaal tevreden.

De heer Van den Boogaard meldt dat Kernachtig Wijchen geen opmerkingen heeft over de inhoud van voorliggende lijst. De fractie wil graag op dezelfde weg vervolgen en geïnformeerd blijven.

Mevrouw Peters-Duits sluit zijn aan bij de inbreng van voorgaande sprekers. De lijsten zijn duidelijk en de raad kan hiermee goed volgen wat nog open staat. Spreker stelt vast dat er nog enkele openstaande moties uit 2018 en 2019 dateren. Echter, hierbij zijn duidelijk de redenen verwoord waaróm deze nog openstaan.

De heer Verploegen sluit zich volledig aan bij de reacties van voorgaande sprekers.

De heer Van 't Schip geeft aan, dat Wijchen Lokaal het een indrukwekkende lijst van stukken vindt. Er gaat veel goed, maar is er altijd verbetering mogelijk. De fractie vraagt welke stukken nog in behandeling zijn en in hoeverre deze nog dienen te worden uitgevoerd. Wijchen Lokaal stelt voor een overzicht op te stellen met gedateerde stukken van bijvoorbeeld 2018 en 2019 en deze ter hand te stellen aan de fracties die deze hebben ingediend. Bij consensus hoeven deze stukken niet meer in behandeling te worden genomen.

Mevrouw Joosse meldt dat het CDA de lijst overzichtelijk vindt. De fractie verwijst naar het overzicht van de schriftelijke vragen. Wanneer vragen aan het eind van een kwartaal ingediend worden, moeten deze - aldus de fractie - niet op groen gezet worden bij de kwartaalsluiting, want in sommige gevallen zijn deze vragen nog niet beantwoord en zijn ze in een volgend kwartaal niet zichtbaar. Wellicht kan dit op een andere manier gemarkeerd worden. Als vragen niet binnen de dertig-dagen-termijn beantwoord kunnen worden, is het wenselijk dat de reden hiervan ook wordt benoemd. Er kunnen namelijk diverse redenen aan ten grondslag liggen.

*De vergadering wordt kort geschorst ter voorbereiding op de beantwoording.*

*De vergadering wordt hervat.*

De voorzitter meldt terug uit het overleg met de griffie. Er zijn veel technische vragen gesteld. De griffie komt terug naar de raad op de vraag in hoeverre het mogelijk is om zaken anders te publiceren of te markeren, rekening houdend met de inbreng ter vergadering.

De commissie gaat hiermee akkoord.

**Conclusie / advies:** De commissie neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

## **8. 45145 Eindrapport Berenschotonderzoek gemeentelijke rekenen energieopwek Wijchen, informatienota**

De voorzitter, mevrouw Hoogteijling, leidt de bespreking kort in. Adviesbureau Berenschot concludeert dat vergroenen van de OZB-heffing maar beperkt mogelijk is én complex is. Als de gemeente zelf energie wil opwekken, dan lijkt een gemeentelijk elektriciteitsbedrijf met zonneweides het meest kansrijke instrument.

### **Eerste termijn**

De heer Verbeeten zegt dat nu gefocust kan worden op energieopwek in eigen beheer. Het was vrij snel duidelijk dat vergroening van de OZB niet voldoende zou opleveren.

Het college geeft in de informatienota aan, dóór te gaan met een vervolgonderzoek. Kernachtig Wijchen wil deze ambitie een kans geven. Energieopwek in eigen beheer, zeker als het gaat over het ontwikkelen van een zonnepark, kan betrekkelijk veel rendement opleveren.

Spreker laat momenteel zelf zonnepanelen op zijn woning plaatsen. Het is technisch niet ingewikkeld om zonnepanelen te plaatsen en dat geldt ook voor bijvoorbeeld het dak van Arcus. De fractie pleit ervoor het college voorzichtig te volgen in het vervolgtraject.

De heer Roosenboom acht het onderzoek van Berenschot duidelijk. De gewenste miljoenen liggen niet in het verschiets omdat er geen verduurzaamingsinstrumenten zijn zonder een groot financieel risico te moeten nemen. Het is te complex. Zonneweides zijn voor de gemeente Wijchen vooralsnog het meest kansrijk. Ook particulier initiatief zou tot deze opbrengsten kunnen leiden. Warmte is kansrijk, maar ook risicovoller en zeer complex. Alles overziende, kan de PvdA zich erin vinden om alleen op caseniveau enkele doelen uit te werken. De fractie vraagt of het college bereid is de komende tijd energie te steken in een aantal van dit soort cases zodat de raad op termijn een beslissing kan nemen.

De heer Krale stelt vast, dat de nota twee onderwerpen betreft. Dat is ten eerste het onderscheid in het OZB-tarief en daarnaast de participatie van de gemeente in duurzaamheidsprojecten. Er hoeft geen aandacht meer te worden besteed aan het eerste punt omdat het te complex en juridisch onhaalbaar is en bovendien geen goed doel dient. Participatie in verduurzamingsprojecten lijkt op het eerste oog kansrijk. Dit is echter alleen het geval als wordt gekeken naar de opbrengsten. Er zijn meer onderdelen waarnaar gekeken moet worden in de afwegingen. De fractie wijst erop, dat de meerderheid van de gemeenteraad recent nog heeft aangegeven geen voorstander te zijn van een warmtenet; in ieder geval niet in samenspraak met de ARN/MARN. Een warmtenet komt wel terug in de informatienota, maar het standpunt van de raad inzake is nog niet veranderd.

De VVD is in principe geen voorstander van deelname van de gemeente aan verduurzamingsprojecten omdat - zoals ook uit het rapport blijkt - dergelijke projecten vaak risicovol zijn. Daarbij wijst spreker op de eerste zin van de nota (citaat): "Er zijn in Wijchen geen verduurzamingsinstrumenten aan te wijzen, die zowel makkelijk uitvoerbaar zijn, als hoge inkomsten kunnen opleveren zonder een financieel risico aan te gaan."

Bij risico's kan gedacht worden aan financiële risico's, maar ook aan procedurele risico's of risico's wat betreft gebrek aan kennis en ervaring. Bij experimentele technieken zijn de risico's heel groot - vooral in financiële zin, maar ook op basis van de aanwezige ervaring, want deze zal bij experimenten nog niet of heel beperkt aanwezig zijn. Alleen zonneweides hebben een beperkt risico, maar het enige argument om hierin te participeren, zou een financieel argument zijn. Zonneparken zullen er toch wel komen omdat de vraag enorm groot is.

Participatie is bij een zonneweide niet echt aanwezig. Enkel bij experimentele technieken, die anders niet van de grond zouden komen, zou sprake kunnen zijn van een maatschappelijk voordeel. De fractie vraagt zich af of dit voordeel niet óók met enkel een faciliterende rol van de gemeente kan worden bereikt. Voorts vraagt de fractie zich af of inwoners of initiatiefnemers niet in de weg worden gezeten met een gemeentelijke zonneweide.

Draagvlak is ook bij zonneweides niet altijd aanwezig. Als de gemeente hierin een heel actieve rol neemt, kan zij in een lastige situatie terechtkomen.

De VVD vraagt wanneer het rendement voldoende is in geval uitsluitend financiële overwegingen aan een dergelijke beslissing ten grondslag liggen. Dit is van belang in verhouding tot de risico's. Indien de verduurzamingsprojecten er anders toch wel zouden komen, zoals de zonneweides, kan ook rendement worden behaald met andere in-

vesteringen. De fractie vraagt zich af, waar de grens dan ligt. Gaat de gemeente bijvoorbeeld ook overwegen te beleggen in appartementen, woningen of aandelen?

Samenvattend is de fractie nog niet overtuigd van nut en noodzaak van gemeentelijke participatie in verduurzaming. De fractie heeft een voorkeur voor een faciliterende rol door de gemeente en meent dat dan óók de duurzaamheidsdoelen kunnen worden behaald en inkomsten kunnen worden gegenereerd via bijvoorbeeld verhuur van wateroppervlak, grondoppervlak of dakposities. De VVD hoort graag hoe andere partijen hiernaar kijken.

Mocht de VVD de enige zijn met deze mening, dan heeft de fractie in principe geen bezwaren tegen een vervolgonderzoek. Als een vervolgonderzoek het nut en de noodzaak zou aantonen en de risico's beperkt zouden zijn, dan kan het voorstel daarop worden beoordeeld.

De heer Van 't Schip dankt het college en adviesbureau Berenschot voor voorliggende nota. De fractie gaat akkoord met de nota en onderschrijft de conclusies die door adviesbureau Berenschot zijn gedocumenteerd. Voor Wijchen Lokaal betekent dit, dat de koppeling van de OZB met de investeringen in duurzaamheid niet moet worden ingevoerd. Wel is de fractie voorstander van het onderzoeken van een mogelijkheid om een gemeentelijk elektriciteitsbedrijf op te richten met als doel opwekking van zonne-energie, waarbij de regie en revenuen binnen de gemeente vallen. Er zijn binnen de gemeente weinig middelen om de kosten voor de inwoners in de toekomst niet te veel te laten stijgen. De oprichting van een gemeentelijk elektriciteitsbedrijf is een mogelijkheid met een acceptabel risico.

De fractie vindt dat de gemeente moet kiezen voor uitbesteding aan samenwerkende ketenpartners. Hiermee behoudt de gemeente de regie en wordt daarbij niet overvallen door externe zelfstandige aanbieders, zoals nu soms het geval is.

Een warmtenet wordt niet geadviseerd, maar er circuleren wel ideeën over oppervlaktewater als warmtebron. Een dergelijke oplossing kan ook onderzocht worden, maar de fractie ziet de plannen liever gebaseerd op geothermische energie en niet op oppervlaktewater. Via geothermie kan een aanmerkelijk hogere capaciteit worden opgewekt en dit lijkt een betere optie voor het oudere gemeentelijke huizenbestand. Het boren naar geschikte locaties moet worden overgelaten aan energieleveranciers. De gemeente moet hier niet zelf in investeren. Wél moet de gemeente de regie houden over de locatiekeuzes voor de boringen, maar een gemeenschappelijk warmtebedrijf ligt voor Wijchen Lokaal niet binnen de mogelijkheden, dit gezien de investeringsrisico's.

De heer Van Wanroij geeft aan, dat op verzoek van de raad een oriënterend onderzoek is uitgevoerd om te bekijken of het mogelijk is om voor de gemeente Wijchen zelfstandig energie op te wekken. De revenuen daarvan kunnen ten goede komen aan Wijchen en haar gemeenschap. Het mes snijdt hierbij aan twee kanten: het draagt bij aan de ambitie om energieneutraal te worden en er kunnen extra inkomsten gegenereerd worden in deze tijd waarin de gemeentebegroting sterk onder druk staat.

Het feit dat hier sprake is van een informatienota betekent concreet, dat geen raadsbehandeling is voorzien. De raad besluit hier niet over, terwijl het college al wel voorstellen doet over het vervolg en een onderzoek voorstelt. Het CDA ervaart dit als vreemd, temeer daar het gaat over een dergelijk belangrijk onderwerp waarbij financiën zijn gemoeid voor bijvoorbeeld het vervolgonderzoek. De fractie vraagt waarom de raad hier niet over beslist.

In het rapport worden diverse gemeentelijke verduurzamingsinstrumenten onderzocht op hun revenuen en uitvoerbaarheid. Het instrument 'gemeentelijk energiebedrijf' komt daarbij als beste uit de bus. Ook andere instrumenten zijn interessant.

Zonneparken op land of op een waterplas leveren mooie rendementen op, maar de fractie vraagt zich af hoe de gemeente dit gaat aanpakken. Het CDA vraagt of de ambtelijke uitvoeringsorganisatie daarvoor is uitgerust en of de specifieke kennis binnen de gemeentelijke organisatie aanwezig is. De kosten om de ambtelijke organisatie daarop

af te stemmen, zijn niet meegenomen in de berekeningen, aldus het CDA.

Als de gemeente kan ondernemen, dan betekent dit dat de gemeente met gemeenschapsgeld gaat investeren in een commercieel bedrijf. Daarmee loopt de gemeente risico's die bij ondernemen horen en waarbij het CDA zich afvraagt of dit wel past bij een gemeente. Risico's, zoals dalende energietarieven of een economische crisis, kunnen zich voordoen. Naar mening van het CDA heeft de gemeente als voornaamste taak om uitvoering te geven aan diverse wetten en om op te komen voor de belangen van de inwoners op het gebied van zorg, welzijn, openbare orde, werkgelegenheid en onderwijs. Uitvoering van het wettelijk pakket is vaak al moeilijk genoeg. De fractie vraagt de wethouder of hij zich bewust is van de risico's die voortvloeien uit het oprichten van een gemeentelijk energiebedrijf.

Om de risico's te beperken, meent het CDA dat de gemeente moet samenwerken met andere maatschappelijke organisaties op regionaal of lokaal gebied, zoals energiecoöperaties. In beide gevallen komen de revenuen indirect ook ten goede aan de Wijchense bevolking en worden risico's gespreid.

De heer Lukkezen geeft aan, dat D66 het jammer vindt dat de motie over de vergroening van de OZB wordt gezien als een besparing op de OZB. De bedoeling van D66 was juist te zoeken naar een stimulans voor inwoners om maatregelen te treffen waardoor ze zelf invloed kunnen uitoefenen op de OZB.

Over de rest van het onderzoek is de fractie tevreden al stelt de fractie ook vast, dat de getallen wat betreft de restwarmte niet accuraat zijn weergegeven en de potentie van groene waterstof niet wordt benoemd. Voor D66 is het duidelijk wat de mogelijkheden zijn voor de gemeente. Kijkend naar alle soorten energieopwekking waar de gemeente een rol in kan spelen, kijkt de fractie vooral naar initiatieven waar de meeste impact kan worden gerealiseerd. Dit zijn over het algemeen niet de windmolens of zonnepanelen omdat deze nu ook al zonder te veel inmenging van de gemeente worden gerealiseerd. De fractie wil zich behoeden voor eventuele schijn van partijdigheid.

Waar de gemeente - aldus D66 - wel in zou moeten investeren, zijn de initiatieven die niet van de grond kunnen komen zonder financiële steun van de gemeente. Waar mogelijk moet bij dergelijke initiatieven in gezamenlijkheid met de regio worden opgetreden.

### **Reactie college**

Wethouder Burgers licht, dat het onderzoek is Berenschot is uitgevoerd naar aanleiding van een raadsmotie. Het gevolg is een mooi naslagwerk met elf punten die de eventuele kansen schetsen om de revenuen te genereren. Uit het rapport komt het gemeentelijk elektriciteitsbedrijf als goede optie naar voren.

Het college wil graag op casusniveau aan de raad laten zien wat de mogelijkheden en risico's zijn van bijvoorbeeld een gemeentelijk elektriciteitsbedrijf, een publiek-private samenwerking of vijftig procent participatie van een coöperatie. Dit laatste komt ook ten goede aan de gemeenschap. Het uitwerken van deze casussen leidt niet tot een dik rapport. Het zijn enkele praktische voorbeelden die lokaal mogelijk zouden zijn, maar overal in Nederland kunnen plaatsvinden.

Het Berenschotrapport sluit ook veel uit. Slechts twee van de elf mogelijkheden resteren en hebben eventueel potentie. Revenuen zijn - naar de mening van de portefeuillehouder - óók bedoeld om innovaties te kunnen realiseren met ondersteuning van de gemeente. In die zin is het college niet voornemens om met een duur en uitgebreid rapport naar de raad te komen. Het gaat om het uitvoeren van een motie waarbij informatie wordt vergaard over de mogelijkheden.

De komende jaren moet veel gebeuren op het gebied van opwekking van duurzame energie. Er wordt gezocht naar de beste oplossing waarbij de gemeente enerzijds revenuen ontvangt en anderzijds is het van belang om de praktische kennis en ervaring van private ondernemingen niet in de weg te staan.

De heer Van Wanroij had graag in de nota toegelicht gezien waarom het een informatie-nota is en de raad er geen besluit over neemt. Spreker vraagt of het college ook regionaal gaat kijken.

Wethouder Burgers geeft aan, dat dit gebeurt. Risico's kunnen verkleind worden door het regionaal of subregionaal aan te pakken. Zo zijn er allerlei mogelijkheden in de samenwerking met de gemeenten Druten, Beuningen en Heumen.

### **Tweede termijn**

De heer Lukkezen dankt de wethouder voor diens toelichting. D66 is blij dat alle aangehaalde punten van de fractie worden meegenomen in het onderzoek.

De heer Van Wanroij dankt de wethouder eveneens voor zijn beantwoording. Spreker vindt de vergelijking die de heer Verbeeten maakte over zonnepanelen op zijn eigen dak versus een grootschalig zonnepark niet terecht. Het CDA zou graag breder kijken en daarin ook andere mogelijkheden betrekken.

De heer Verbeeten legt uit, dat de leverancier waarmee hij heeft te maken bij de plaatsing van zonnepanelen ook veel grote projecten in Wijchen heeft verzorgd en over kennis van zaken beschikt. Deze leverancier stelt dat de risico's gering zijn, óók wat betreft een grootschalig zonnepark.

De heer Van Wanroij vraagt of de heer Verbeeten weet hoe een energiecoöperatie werkt. Het CDA vindt het fijn, dat nader onderzoek wordt gedaan. De fractie pleit ervoor om vooral naar andere maatschappelijke partners te kijken en naar risicospreiding.

Spreker hoort graag wat de VVD verstaat onder 'faciliterend'. De gemeente moet niet te veel zelf in de uitvoerdersrol gaan zitten; hier worden andere partijen voor ingezet.

De heer Van 't Schip is blij met de antwoorden van de wethouder. Met name spreekt het de fractie aan dat door middel van casussen wordt uitgezocht wat de risico's zijn en wat de haalbaarheid is. Spreker is het met de heer Krake eens, dat bepaalde risico's worden genomen. De fractie hoopt dat de risico's die uit de casussen blijken zodanig laag zijn, dat de raad hiermee kan instemmen.

De heer Krake vindt het prettig om te kunnen constateren dat ook andere partijen aandacht besteden aan de risico's en dit wordt meegenomen in de casussen. De VVD ziet de concrete uitwerking per casus graag tegemoet. Naar aanleiding hiervan zal het college met een voorstel komen. In de eerste termijn heeft spreker benoemd op welke onderdelen de VVD dit voorstel zal gaan toetsen. Hij attendeert hier nogmaals op.

Wat de VVD betreft, kan een faciliterende rol het volgende inhouden: verhuur of verpachting, het mogelijk maken van plaatsing van duurzaamheidsonderdelen, het meedenken met initiatiefnemers, het ter beschikking stellen van kennis en tot slot, een publiek-private samenwerking, waarbij de rol van de gemeente iets verder gaat.

De heer Van Wanroij vraagt of hij daaruit kan opmaken dat de VVD het oprichten van een eigen energiebedrijf in twijfel trekt.

De heer Krake antwoordt dat de VVD nog niet is overtuigd van het nut en de noodzaak hiervan. Als nut en noodzaak in een concreet voorstel worden aangetoond, dan kan de fractie daar nog van overtuigd raken. In principe is de VVD van mening dat de gemeente niet moet gaan ondernemen, maar mochten hier bijzondere voordelen aan blijken te zitten, dan verneemt de fractie dat graag.

De heer Roosenboom is blij dat de wethouder de zienswijze over het casusniveau overneemt. Spreker had in eerste instantie een wat 'unheimisch' gevoel bij het vervolgonderzoek. Spreker hoopt dan ook, dat het onderzoek alleen wordt uitgevoerd op haalbare doelen en dat niet onnodig geld wordt uitgegeven. De PvdA gaat ervan uit, dat de wethouder daar aandacht aan besteedt en dit in het oog houdt.

Het rapport concludeert dat er twee potentiële opties zijn. De PvdA is van mening dat de focus op die twee opties moet liggen en dat de andere opties voorlopig niet aan de

orde moeten komen. Ook is het van belang dat de risico's overzichtelijk worden gepresenteerd, zodat de raad een afgewogen beslissing kan nemen.

De heer Verbeeten verwijst naar de reactie van de portefeuillehouder dat het ook interessant kan zijn om te bezien wat in de regio gebeurt en ook om projecten samen met andere gemeenten op te pakken.

De intentie van de motie destijds was om revenuen te creëren voor de gemeenschap. Als de gemeente daarin slaagt, dan ontstaat juist draagvlak vanuit het besef "dat het van hen is". De grootste angst is, dat de revenuen naar het buitenland afstromen. Dit is vaak gebeurd bij coöperaties en andere samenwerkingsverbanden, als het gaat om energieopwekking.

De heer Van Wanroij geeft aan, dat als burgers investeren in een lokale energiecoöperatie, het geld sowieso in Wijchen blijft. Het grootste verschil is, dat de verantwoordelijkheid en het risico niet bij de gemeente liggen, maar dat het is verspreid over alle burgers in Wijchen. Spreker vraagt of de heer Verbeeten dit geen betere oplossing vindt.

De heer Verbeeten vindt dit geen betere oplossing. Zijns inziens is de geest van de motie om ook voor de gemeente een beter opbrengst te genereren.

De heer Van Wanroij wijst erop, dat het de burgers zijn die investeren, maar revenuen komen uiteindelijk ook ten goede aan de gemeenschap. Na twaalf, dertien jaar, komt bijvoorbeeld de instelling Arcus ten goede aan de gemeenschap. Zo zou dit ook kunnen gaan met een lokale energiecoöperatie.

De heer Verbeeten reageert dat hij dit geen goed idee vindt. De risico's bij een zonnepark zijn gering. Dit zal ook uit het onderzoek moeten blijken. De heer Van Wanroij spreekt over een periode van twaalf jaar. Spreker is van mening dat de gemeente vanaf de start invloed en grip moet hebben op de financiën rondom energieopwekking. De focus moet volgens spreker liggen op zo gering mogelijk risico.

De heer Van Wanroij is van mening dat een lokale energiecoöperatie de beste optie is. Dan doen de gemeente en de samenleving het samen én worden risico's gespreid.

De heer Verbeeten is het eens met het vervolgonderzoek, zoals het college dat voorstelt, waarbij hij graag een focus ziet op de gemeenschappelijkheid in de regio.

**Conclusie / advies:** De commissie neemt de informatienota voor kennisgeving aan.

## **9. 56202 Beleidsplan Wmo, jeugd en gezondheid 2021 - 2024 Wijchen, beslisnota**

De voorzitter, de heer Verbeeten, leidt de bespreking kort in. In het beleidsplan is beschreven hoe de gemeente Wijchen de komende vier jaar de taken op het gebied van de Jeugdwet, Wmo en de Wet publieke gezondheid gaat uitvoeren.

### **Eerste termijn**

De heer Albersnagel vindt voorliggende nota een mooie notitie die een aantal inzichten geeft voor de nabije toekomst. De wet schrijft voor dat de gemeente beleidsplannen op de drie beleidsthema's moet vaststellen. Met deze nota wordt daaraan voldaan. Kernachtig Wijchen dankt de Wmo-raad die deze nota heeft voorzien van een helder advies. De doelstelling is, dat in 2024 iedereen in Wijchen kan meedoen in de samenleving en daarbij wordt ondersteund door professionals en gemeenten, daar waar nodig.

Eigenlijk kan niemand tegen de genoemde uitgangspunten zijn, stelt Kernachtig Wijchen. De fractie ondersteunt deze uitgangspunten dan ook. Naast een aantal nieuwe uitgangspunten, geeft de nota ook een update van de eerder gestelde bezuinigingsmaatregelen ten gevolge van corona. Het leidt tot een verwevenheid en een integrale aanpak waarbij de relatie wordt gelegd met thema's als schuldhelpdienstverlening, wonen en laaggeletterdheid. Juist die thema's hebben een nadrukkelijke relatie met de

Wet Participatie en Inkomen. De fractie vraagt waarom deze wet er niet bij is betrokken.

Een belangrijke rode draad in het geheel in de inclusie. Iedereen moet kunnen meedoen. Tegelijkertijd heeft de raad een duidelijke boodschap meegegeven om in lijn te komen met de rijksfinanciën. In de nota is aangegeven, dat geen extra geld nodig is. Het is een goede zaak om zuinig om te gaan met de budgetten.

In de nota is gesteld dat de inwoner - wanneer het nodig is - kan rekenen op ondersteuning van professionals en de gemeente; samen wordt gekeken naar oplossingen. De fractie vraagt voor welke oplossing in dat geval wordt gekozen: de oplossing met een gemeentelijk voordeel of de oplossing met een voordeel voor de inwoner?

Verder wordt in de nota aangegeven, dat er landelijk een beweging van ambulantisering in gang is of wordt gezet. De fractie vraagt wat dit betekent voor de druk op de woningmarkt en de wijken, wanneer opname in instellingen geen optie meer is.

Tot slot, is de fractie benieuwd waarom in de nota geen aandacht wordt besteed aan het thema dementie. De Wmo-raad refereert ook aan deze omissie. Deze ziekte vraagt veel van de omgeving c.q. de mantelzorgers en eist deskundige begeleiding.

Mevrouw Osman dankt de opstellers van de nota en de Wmo-raad voor het verstrekte advies. De PvdA ervaart de nota als helder en prettig leesbaar en is blij met de voorliggende nota en de hierin geformuleerde uitgangspunten. Wat de fractie betreft, vormt dit een goede basis voor de toekomst. De beweging die de gemeente enkele jaren geleden heeft gemaakt - van zorg naar welzijn en preventie - wordt stevig doorgezet. Dit betekent, dat meer aan de voorkant wordt geïnvesteerd, al is de uitkomst nog onduidelijk. Het doel is maatschappelijke winst voor de inwoner te realiseren en uiteindelijk ook reductie van de zorgkosten.

Spreker is blij dat de nota focust op positieve gezondheid. De cliënt wordt gevraagd wat voor hem een betekenisvol leven is, in plaats van enkel oog hebben voor diens ziekte en de ongemakken die dat met zich meebrengt. Hiermee wordt ook de bewustwording en het omgaan met ongemakken van het leven beter bediend. Deze benadering sluit aan op het zorghart van spreker. Ze hoopt dan ook, dat het niet enkel bij mooie woorden blijft.

De PvdA is blij dat er aandacht gaat naar thema's die voor de PvdA zeer van belang zijn: mantelzorg, eenzaamheid en laaggeletterdheid. De aandacht die deze thema's verdienen, ziet de fractie graag tegemoet in de uitwerking.

De raad is geïnformeerd over de wettelijke context. De fractie staat stil bij twee wetten, zijnde GGZ in de wijk en de Wet Zorg en Dwang. Dit wettelijk kader richt zich op het langer thuis blijven wonen van personen met een psychische kwetsbaarheid en het meedoen in de samenleving. Maatschappelijke acceptatie van personen met een psychische kwetsbaarheid is een uitdaging. Dit vraagt een verantwoordelijkheid van iedereen om een inclusieve samenleving te creëren waarbij stigma's worden tegengegaan. De fractie vraagt het college de raad tijdig te informeren over de aandacht die aan dit thema wordt besteed. De fractie is blij dat wordt onderzocht of het toevoegen van een GGZ-wijkteam toegevoegde waarde heeft in Wijchen. De GGZ is immers anders dan de ouderenzorg.

In de nota wordt aangegeven dat de raad per cyclus wordt geïnformeerd. Spreker vraagt over welke termijn het hierbij gaat.

De heer Boumans ziet meerdere thema's in de nota terug, die de raad reeds uitgebreid en meerdere malen heeft besproken, zoals eenzaamheid, schuldenproblematiek, thuiszorg en laaggeletterdheid. De VVD beoordeelt de nota echter als nogal algemeen gesteld en daardoor redelijk vaag. Zo is er geen terugblik en worden geen leerpunten benoemd. De nota is ook weinig concreet in hoe de raad kan bepalen of het college succesvol gaat zijn.

In één van de beslispunten wordt datagestueerd werken genoemd, terwijl in de nota

vrijwel geen data staan. De Wmo-raad noemt dit in haar brief ook als zorgpunt.

De VVD legt een viertal vragen voor aan de wethouder.

- In het rapport is gesteld dat de gemeenten door het Rijk worden opgeroepen tot een lokale uitwerking - in de vorm van een lokaal of regionaal preventieakkoord - wat betreft de thema's roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik. Dit wordt echter niet uitgewerkt in voorliggende nota. De VVD hoort graag, wanneer deze specifieke uitwerking verwacht kan worden.
- De rijksoverheid wil de invoering van basisfuncties van de gemeentelijke toegang tot jeugdhulp wettelijk ondersteunen en daar nadere eisen aan stellen. De VVD hoort graag welke functies hiermee worden bedoeld.
- Wmo-cliënten betalen in een abonnementsvorm een eigen bijdrage van maximaal negentien euro per maand per huishouden. Hier wordt uitgegaan van een aanzui-gende werking. De fractie vraagt of de wethouder het eens is, dat mogelijk misbruik gemaakt wordt van deze regeling door cliënten die hier redelijkerwijs geen recht op hebben. Iedereen die hier recht op heeft, mag hiervan gebruik maken, maar de VVD hoort graag waarom de wethouder kiest voor de woorden 'aanzui-gende werking'.
- De VVD is tevreden over de invoering van budgetplafonds voor leveranciers. De fractie verwacht dat de kosten daardoor beter beheersbaar worden.

De VVD sluit zich tenslotte aan bij de opmerking van Kernachtig Wijchen over het onderwerp dementie. Jaren geleden was er een projectgroep die het voornemen had om van Wijchen een dementievriendelijke gemeente te maken. De fractie is benieuwd wat hier momenteel de stand van zaken is en vraagt zich af of nog nieuwe activiteiten worden ondernomen wat dit thema betreft.

De heer Van 't Schip constateert dat veel goede opmerkingen zijn gemaakt. De uitgangspunten van de beslisnota zijn prima, aldus Wijchen Lokaal. De fractie spreekt zorg uit over de opmerking dat zoveel mogelijk datagestuurd gewerkt zal worden. Spreker vindt het een risico om beslissingen te nemen gebaseerd op data zonder dit te checken met de werkelijkheid. De fractie vraagt hoe de wethouder dit ziet.

De opstelling van de succescriteria vindt de fractie van belang. Ook is de fractie het eens met de opmerking van de VVD over de budgetplafonds. Verder mist ook Wijchen Lokaal het onderwerp dementie.

Mevrouw Cuppen zegt dat de afgelopen jaren voor de gemeente Wijchen turbulent zijn geweest wat betreft Wmo en jeugdzorg: de decentralisatie in 2015, het experiment met de populatiegebonden bekostiging dat met stoom en kokend water werd geïntro-duceerd in de vorm van Rndom Wijchen, het debacle met de voortdurende budgetoverschrijding van Rndom Wijchen, gevolgd door de plotsklapse beëindiging van dit construct. Vervolgens heeft de gemeente alle zeilen moeten bijzetten om de zaken weer goed in de hand te krijgen gezien de uitdijende kosten van de Wmo en de jeugdzorg, met alle lastige keuzes die daarbij nodig waren. Vervolgens kwam de coronacrisis.

Spreker verwacht, dat de wethouder en ambtelijke ondersteuning nog aan het bijkomen zijn van alle hectiek in de afgelopen jaren en blij kunnen en mogen zijn met de relatieve rust op deze portefeuille.

Het CDA kan zich voorstellen dat de geschetste dynamiek zijn weerslag heeft gehad op het opstellen van het meerjarenplan en dat het voldoen aan de wettelijke plicht om een actueel beleidsplan te hebben, de voornaamste stimulans is geweest om dit plan op te leveren. Het is een beleidsplan waarin vooral de wat- en waaromvragen worden beantwoord. Het hoe, wie en wanneer moet in het uitvoeringsplan beantwoord gaan worden. Het beleidsplan blijft - naar mening van het CDA - wel wat abstract en het is te makkelijk om te verwijzen naar het uitvoeringsplan. Het lijkt of het debacle rond Rndom Wijchen tot een soort verlamming heeft geleid. Dit is niet het juiste klimaat om creativiteit en innovatie te stimuleren.

De gemeente voldoet met het plan aan de wettelijke regels, maar daarmee is eigenlijk

alles gezegd, in de optiek van het CDA. De fractie ziet graag dat de ambitie niet blijft beperkt tot kostenbeheersing en had graag wat meer energie en bevologenheid teruggelezen in het plan. Het CDA mist de gemeentelijke ambities.

Het CDA sluit zich aan bij de opmerkingen over het onderwerp dementie. Ook wordt het thema 'leefomgeving' gemist. Het is een gegeven dat Wijchen vergrijst. Dit gegeven maakt inzet op preventie meer noodzakelijk.

In de eerste alinea van de beslisnota, onder beslispunt 1, staat de zinssnede 'als voorbeeld'. Spreker vindt deze toevoeging slechts verwarrend en dit voegt niet echt iets toe aan het beslispunt. Het CDA overweegt daarom een amendement in te dienen ten aanzien van beslispunt 1.

Mevrouw Vereijken sluit zich aan bij de reactie van het CDA. D66 deelt de verbazing over de zinssnede 'als voorbeeld'. De fractie heeft het plan met veel plezier gelezen. Het is kort en krachtig en goed leesbaar. De sterke punten in het beleidsplan zijn de integrale aanpak /samenwerking in de regio en aandacht voor preventie en inclusiviteit. De bondigheid van de nota heeft echter ook een keerzijde. Het blijft wat voor de hand liggend en oppervlakkig en mist de nodige diepgang.

De fractie vindt het jammer de raad de reactie van de Wmo-raad niet eerder heeft ontvangen. D66 vraagt waarom Meer Voor Mekaar niet is betrokken bij de totstandkoming van voorliggend beleidsplan.

Er bestaat behoefte aan uitvoeringsplannen, maar volgens D66 zou dit deels al moeten worden uitgewerkt in voorliggende nota. Bijvoorbeeld wat betreft het sturen op data en de impact hiervan op het beleid, toezicht op rechtmatigheid, integriteit van de bedrijfsvoering en kwaliteit van organiseren, de onderdelen waarop de gemeente zich laat steunen door het ROB en de manier waarop de gemeente innovatie van de grond gaat krijgen. Kortom, D66 mist visie. Zelfs het wat en waarom is niet voldoende uitgewerkt. De fractie vraagt of het college een uitvoeringsagenda kan toezeggen, zoals deze ook voor Druten is opgesteld.

*De vergadering wordt kort geschorst ter voorbereiding op de beantwoording.*

*De vergadering wordt hervat.*

### **Reactie college**

Wethouder Burgers stelt vast dat vanuit de commissie veel opmerkingen zijn gekomen en verduidelijkt, dat hetgeen voorligt, een beleidsplan betreft. Tijdens informatieavonden gaat het college in gesprek met de raad. Dit is in 2020 vier keer gebeurd en gaat in 2021 nog tweemaal gebeuren. De uitvoeringsplannen worden door het college opgesteld op basis van de input die tijdens de informatieavonden is verkregen. De raad kan dan toetsen, of de plannen passen bij het vastgestelde beleid.

Het college heeft gekozen voor een integrale aanpak waarbij onder andere schuldenproblematiek, laaggeletterdheid en wonen aan de orde komen. Het participatieplan is een afzonderlijk beleidsdocument, maar wordt hier wel aan gekoppeld.

Het woord 'bezuinigingen' is een aantal keer gevallen. De gemeente moet echter wel binnen de rijksbijdrage blijven. Dit is iets waar te allen tijde rekening mee moet worden gehouden. Het college gaat haar best doen om voorliggend beleid met een goed uitvoeringsprogramma binnen de lijnen van de rijksbijdrage vorm te geven. Het college is hier al volop mee bezig.

Kernachtig Wijchen vraagt naar een toelichting op de kanttekening dat samen met de cliënt naar de beste oplossing wordt gezocht. Dit ziet erg op de uitvoering en de vraag is altijd: wat is goed? Cliënt en gemeente zullen niet altijd op één lijn zitten, maar daarover moet het gesprek worden aangegaan.

Ook noemt Kernachtig Wijchen ambulante begeleiding van personen met psychische problemen en beschermd thuis wonen in plaats van begeleid wonen. Dit geeft druk op de woningmarkt. Dit is een serieus probleem waar in de regio met elkaar het gesprek

over plaatsvindt. Het uitgangspunt is dat het voor een cliënt erg waardevol kan zijn om thuis te kunnen wonen.

Meerdere partijen noemen het onderwerp dementie. Het aantal personen met dementie gaat toenemen. Het is van belang om ook deze individuen te laten meedoen in de samenleving. In het uitvoeringsprogramma zal dit onderwerp zeker terugkomen. Wijchen wil een dementievriendelijke gemeente zijn. De raad mag het college hierop aanspreken.

Het college komt met een programma inzake roken, overgewicht en alcohol. Binnen enkele maanden komt het college hierop terug bij de raad. Er worden overigens al verschillende programma's gewijd aan deze onderwerpen.

De VVD refereert aan de aanzuigende werking. De regel is bedacht door de Rijksoverheid. Iemand met een abonnement van negentien euro, mag gebruikmaken van huishoudelijke hulp, ook al zou deze persoon in een grote villa wonen. Het college deelt de opmerking van de VVD over de budgetplafonds. De zorgprofessionals zijn nodig om verstandig om te gaan met de beschikbare budgetten.

Voorts wordt datagestuurde werken een aantal keer genoemd door de commissie. Er zijn veel data, zowel van de gemeente, van de GGD, als landelijk. De wethouder is voorstander van datagestuurde werken omdat de gemeente focus moet hebben en dat kan alleen op basis van goede data. Dit zal het college daarom steeds presenteren bij informatieavonden inzake de uitvoering.

Het college spreekt ook met Meer voor Mekaar, het onderwijs en de huisartsen. Er zijn veel stakeholders waarmee het college periodiek afspraken heeft en hun input is verwerkt in voorliggend stuk. Tijdens informatieavonden zijn bijvoorbeeld Meer voor Mekaar, het onderwijs en huisartsen aan het woord geweest.

De fracties van het CDA en D66 kwalificeren de beleidsnota als weinig innovatief. De portefeuillehouder vindt het lastig om hierop een reactie te geven. Het CDA gaf aan, dat het college met roerige tijden te maken heeft. Dit is een feit. Wethouder Burgers geeft aan, dat het hele team ontzettend z'n best heeft gedaan om de basis weer op orde te krijgen. Hij hoopt dat vanuit het beleidsplan slimme, innovatieve uitvoeringsmaatregelen komen, maar hij kan hier op dit moment nog weinig over zeggen. Best practices van elders kunnen worden meegenomen, mits passend binnen het beleidsplan van de gemeente.

De zinssnede 'als voorbeeld' in beslispunt 1 wordt geschrapt.

## **Tweede termijn**

Mevrouw Vereijken dankt de wethouder voor diens beantwoording en spreekt tevredenheid uit over het regelmatige contact met diverse relevante partijen. De fractie is benieuwd naar het uitvoeringsprogramma.

Mevrouw Cuppen zal met het schrappen van genoemde zinssnede geen amendement indienen.

De heer Van 't Schip is niet volledig tevreden met het antwoord inzake datagestuurde werken. Juist omdat er zó veel data zijn, is het - volgens spreker - lastig om de juiste data met elkaar te combineren. Garbage in = garbage out. Spreker zou graag zien, dat dit soort datagestuurde werken wordt gecheckt met de realiteit. Wijchen Lokaal blijft dit punt kritisch volgen. Al met al kan Wijchen Lokaal instemmen met voorliggende nota.

De heer Boumans kijkt uit naar de uitwerking van het preventieakkoord en naar de verdere uitwerkingsplannen. De fractie is zich ervan bewust, dat de regelgeving door het Rijk is opgelegd. Daarover bestaat dan ook geen discussie. Wat spreker probeerde te zeggen, is dat de regeling gebruikt kan worden door personen die hier redelijkerwijs geen recht op hebben. Hij hoort graag de mening van de wethouder op dit punt. De fractie gaat ervan uit, dat dit risico de aandacht van het college heeft.

Mevrouw Osman kijkt uit naar het uitwerkingsprogramma om dit te kunnen toetsen en

waar nodig bij te sturen. Ze wenst de wethouder succes.

De heer Albersnagel benadrukt nogmaals dat het voorliggende stuk een aantal duidelijke uitgangspunten heeft die in lijn liggen met het landelijke beleid, maar ook met de eerder genomen raadsbesluiten. Wat dit laatste betreft, refereert spreker aan de eerder opgestelde bezuinigingsmaatregelen.

Een goede focus is zeker van belang. Dit is noodzakelijk om de bezuinigingsdoelstellingen te realiseren en tegelijkertijd een goede dienstverlening te borgen. Daarin moet nog een en ander ontwikkeld gaan worden. Innovatie vormt hierin een belangrijk punt en de fractie ziet dit graag terug in de uitvoeringsmaatregelen.

De fractie vindt het passend om de aanwezige capaciteit voor de uitvoering, in te zetten op het realiseren van alle eerder genomen besluiten. Ook vindt de fractie het passend dat er niet enorm veel nieuw beleid wordt toegevoegd. Het voordeel van beleid dat niet is dichtgetimmerd, is dat het een volgende raad of volgend college meer vrijheid geeft. Voor nu meent de fractie dat er een goed kader ligt, dat als basis voor de uitwerking kan dienen. Kernachtig Wijchen ziet de uitwerkingsplannen - graag en met vertrouwen - tegemoet.

**Conclusie / advies:** De commissie adviseert de gewijzigde beslisnota als hamerstuk voor de raadsvergadering te agenderen.

#### **10. 58246 Regionaal Programma Werklocaties 2021-2024, beslisnota**

De voorzitter leidt de bespreking kort in. De actualisatie van het Regionaal Programma Werklocaties is nodig om in te springen op nieuwe ontwikkelingen zodat de regio aantrekkelijk kan blijven om zich te vestigen.

##### **Eerste termijn**

De heer Roosenboom is van mening, dat de aangeleverde documenten voldoende duiding geven. De PvdA zal zich daarom beperken tot de beslisnota en meldt zich hierin te kunnen vinden. De verdeling van de ontwikkelruimte voor regionale bedrijventerreinen en verdeling van XXL-logistiek is een prima voorstel. En dat geldt ook voor de duurzame invulling. De fractie hoopt op een goede uitvoering wat deze punten betreft.

Het derde en wellicht het meest belangrijke punt – aldus de PvdA – is de monitoring in 2022. De fractie is van mening dat monitoring een goede methodiek is om verantwoording af te leggen aan de betreffende gemeenten. De fractie spreekt de hoop uit, dat alle fracties voorliggende nota ondersteunen zodat stappen vooruitgezet kunnen worden.

Mevrouw Kuling dankt de wethouder voor het delen van de uitgebreide plannen. De VVD vraagt hoe de wethouder de plannen binnen RPW ziet, in relatie tot de plannen om Bijsterhuizen met veertig hectare uit te breiden.

De heer Van 't Schip dankt het college voor de voorliggende nota. Wijchen Lokaal vindt dat Wijchen specifiek en – meer algemeen – het gebied Maas en Waal er binnen het programma redelijk bekaaid vanaf komen. Vrijwel alles, qua werklocaties, wordt toegekend aan de grote industriële gebieden ten noorden van Nijmegen en ten oosten van Arnhem. Graag hoort de fractie welke Wijchense plannen zijn ingebracht die het programma niet hebben gehaald of Wijchense plannen die wél ontwikkeld kunnen worden binnen de afspraken en binnen het Regioprogramma Werklocaties. Uiteindelijk gaat het om bedrijfslocaties die niet per se in de eigen gemeente hoeven te liggen. Het is nu zo en dat zal ook zo blijven.

Naar mening van Wijchen Lokaal wordt onderbelicht hoe de groene metropool haar naam waarmaakt en hiervan gaat profiteren. De fractie vraagt zich af hoe de stikstof- en CO<sub>2</sub>-uitstoot kan worden verminderd met zoveel meer logistieke bewegingen in de regio. Voorts vraagt de fractie of dit wellicht gaat wringen met de woningbouwplannen.

De heer Peters Sengers geeft aan, dat het CDA kennis heeft genomen van het Regionaal Programma Werklocaties. Het is veel informatie en bovendien niet eenvoudig om op basis van deze stukken te kunnen vaststellen wat dit voor Wijchen en de Wijchense bedrijven betekent. De fractie begrijpt dat reguliere detailhandel in het regionale structuuroverleg wordt ondergebracht. Als het bruto vloeroppervlak van een nieuwe winkel of een detailhandelszaak een oppervlakte van meer dan 1.500 vierkante meter heeft, moet dit in de Regio gebracht worden. Voor Wijchen betekent dit, dat regionale goedkeuring nodig is wanneer bijvoorbeeld een nieuwe supermarkt in één van de bestaande centra gevestigd wordt.

Een ander punt dat opvalt, is de perifere en grootschalige detailhandel. In de regio wordt beschikbare ruimte teruggebracht. Dit geldt echter niet voor Wijchen wat deze activiteiten betreft; dit vindt het CDA positief te noemen. Wijchen behoudt de huidige aangewezen ruimte voor regio Zuid. Dit blijkt ook goed nieuws voor de detailhandel aan de Nieuweweg. Daar blijft 3.000 vierkante meter ruimte gereserveerd. Daarmee blijft de optie open om bijvoorbeeld het Mawi-terrein aan te pakken.

Het CDA kan instemmen met de aanwijzing van de XXL-locaties voor grootschalige logistiek aan de A15 en de A12 in Montferland.

Kortom: het CDA kan zich vinden in voorliggend regionaal programma. Wel heeft de fractie twee vragen aan het college.

De eerste vraag is, hoe het regionale beleid zich verhoudt tot de economische visie die de raad op 29 oktober heeft vastgesteld. Daarin wordt de doorontwikkeling van de bedrijventerreinen in Wijchen aangekondigd en wordt een toekomstvisie en startnotitie Wijchen-Oost aangekondigd. De fractie vraagt wanneer dit verwacht kan worden. Voorts hoort de fractie graag of het Mawi-terrein daarin wordt meegenomen.

Tenslotte, vraagt de fractie of de nieuw te verwerven gronden voor Bijsterhuizen bij een volgende tranche een XXL-locatie zou kunnen worden.

De heer Demmers zegt dat het regionaal programma niet enkel een economische invalshoek heeft. Met de invulling is ook rekening gehouden met landschap, duurzaamheid en leefkwaliteit. Dit vindt D66 uitstekend.

Bij de invulling van de detailhandel wordt de regionale functie van Wijchen goed gewaardeerd. Naast Elst en Wageningen, is Wijchen aangewezen als hoofdwinkelcentrum. Het noemen van zowel Woondrome en de locatie Nieuweweg roept bij de fractie de vraag op of het college hierin een opgave ziet.

De nota stelt dat er geen financiële consequenties zijn. Spreker vindt dit bijzonder, gezien de passage in de uitgangspunten van het Regionaal Programma Werklocaties. Hier staat namelijk onder 2.2: "Gemeenten behouden de ruimte om lokale bedrijven te faciliteren op de eigen lokale werklocaties, voor zover die beschikbaar zijn in de vorm van een onherroepelijk bestemmingsplan. Wanneer een tekort wordt voorzien, dan mag de gemeente onder voorwaarden nieuwe lokale initiatieven in ontwikkeling nemen."

Aangezien Bijsterhuizen ook niet als XXL-locatie is aangewezen, vraagt de fractie zich af hoe het staat met het voorkeursrecht en de eventuele ontwikkeling van de nieuwe bedrijventerreinen ter verwerving van inkomsten. Daar is recent over gesproken. De fractie vraagt zich af, of dit onder druk komt te staan waardoor het wél financiële consequenties kan hebben.

De heer Loeffen meldt dat Groen Sociaal Wijchen het van belang vindt dat op regionaal niveau beleid is geformuleerd ten aanzien van de bedrijventerreinen, kantoren en perifere detailhandel. De fractie constateert dat de deskundigen op dit gebied prima werk hebben geleverd en kan instemmen met voorliggende nota.

De heer Van den Boogaard is blij met de uitgebreide nota en hoopt dat de wethouder in regionale overleggen de lobby voor de uitbreiding van Bijsterhuizen voortzet. Hij verwacht dat het voorliggende stuk hiervoor handvatten biedt. Naast de regionale uit-

breiding van industrie bestaat er ook al een jaar behoefte om bedrijventerrein Breekwagen in Bergharen verder uit te breiden. In de nota wordt gesproken over bedrijventerreinen van een andere omvang en type. Echter, Breekwagen is óók een bedrijventerrein en ligt óók in de genoemde regio. De fractie vraagt daarom waarom Breekwagen niet is toegevoegd aan de voorliggende plannen en hoort graag wat de plannen van het college zijn om Breekwagen alsnog in de plannen te betrekken. Een uitbreiding van Breekwagen is goed voor de Bergharense én Wijchense economie.

*De vergadering wordt kort geschorst ter voorbereiding op de beantwoording.*

*De vergadering wordt hervat.*

### **Reactie college**

Wethouder Derks zegt dat het doel van het RPW is om een evenwichtige en verantwoorde ontwikkelruimte met de regio af te spreken om te voorkomen dat in de ene gemeente te veel wordt gebouwd of dat überhaupt te veel wordt gebouwd ten opzichte van de vraag die bedrijven hebben.

VVD informeerde naar het voorkeursrecht dat de gemeenteraad gevestigd heeft op een perceel naast Bijsterhuizen in relatie tot het RPW. De portefeuillehouder kan geen marktgevoelige informatie prijsgeven, maar kan wel iets zeggen over het proces. Vóór 1 maart heeft het college zogenaamde 'zachte plannen' ingediend bij de regio. Dit ziet op de contouren voor een mogelijke uitbreiding. Vóór 1 juni komt hierop een reactie van zowel de regio als de provincie. Na die datum beschikt het college dus over meer informatie en komt hiermee terug bij de raad om eventuele vervolgstappen voor te stellen. Het voorstel aan de regio en de provincie omvat de uitbreiding van Bijsterhuizen.

Stikstofuitstoot moet altijd gecompenseerd worden in de omgeving van de locatie waar wordt gebouwd, zoals veehouderij die wordt ingewisseld voor de bouw van bedrijventerreinen.

Door het CDA wordt een relatie gelegd tussen de economische visie van de gemeente Wijchen en het RPW. Uit de economische visie blijkt, dat het college gaat inzetten op het ontwikkelen van bedrijventerreinen, zoals Bijsterhuizen. Ten aanzien van Wijchen-Oost wordt de visie in het volgende kwartaal ter bespreking en besluitvorming voorgelegd. In de begroting heeft de raad reeds een budget gereserveerd om dan ook meteen de revitalisering ter hand te nemen. Het CDA vraagt verder naar de XXL-logistiek. Het ligt niet voor de hand, dat dit in de gemeente Wijchen wordt toegestaan. De portefeuillehouder vindt dit persoonlijk niet van toegevoegde waarde vanwege de ratio oppervlakte-werknemer. Ten tweede, mag het niet van het de regio en de provincie.

D66 informeert naar de financiële effecten van het besluit. Het besluit op zichzelf heeft geen financiële effecten. Echter, de vervolgstappen zullen wel kosten met zich meebrengen, maar leveren een opbrengst op de lange termijn. Het college komt op dit onderwerp te zijner tijd terug bij de raad.

Kernachtig Wijchen vraagt expliciet aandacht voor bedrijventerrein Breekwagen. Het college heeft hier de nodige aandacht voor en het onderwerp staat regelmatig op de agenda van het bestuurlijk overleg, de bedrijvenvereniging en komt aan de orde in de contacten met de provincie. Feit is, dat er bepaalde natuurwaarden zijn gedefinieerd om bedrijventerrein Breekwagen. Zowel de gemeente, als de provincie maken constant de afweging wat zwaarder weegt: de uitbreiding van het bedrijventerrein of de natuurwaarden. Het zou het college helpen als de gemeenteraad hier wellicht, in de loop der tijd, een concrete uitspraak over kan doen.

De heer Peters Sengers vraagt of het behoud van de aangewezen ruimte voor regio Zuid en de Nieuweweg, waar 3.000 vierkante meter blijft gereserveerd, gevolgen heeft voor het Mawi-terrein.

Wethouder Derks komt hier in de behandeling van de visie op Wijchen-Oost op terug.

## **Tweede termijn**

De heer Van den Boogaard is blij met de beantwoording door de portefeuillehouder. Spreker vindt het fijn om te horen dat het college aandacht heeft voor de uitbreiding van Bijsterhuizen. Dit kan veel opleveren voor Wijchen. Het verzoek van het college om Breekwagen op de agenda te plaatsen, pakt de fractie graag op.

De heer Demmers is benieuwd naar de uitwerking van de plannen in Wijchen-Oost. De portefeuillehouder geeft aan, dat financiële gevolgen hier niet aan de orde zijn. Toch is de fractie benieuwd naar de financiële gevolgen en ziet de Voorjaarsnota met belangstelling tegemoet. Spreker is blij dat rekening wordt gehouden met natuurwaarden, bijvoorbeeld bij Breekwagen, maar ook elders.

De heer Peters Sengers is blij met de beantwoording. De ontwikkeling van Breekwagen wordt expliciet benoemd onder de innovatiepunten in de economische visie. Spreker vindt het daarom prima dat dit bij het college de aandacht heeft. De fractie kan zich vinden in het antwoord van de portefeuillehouder ten aanzien van XXL-logistiek op Bijsterhuizen

De heer Van 't Schip dankt de portefeuillehouder voor diens beantwoording. Het geeft geen antwoord op alle vragen, maar een en ander zal vanzelf helder worden in de toekomst. De fractie is blij dat de gemeente deelneemt in dit programma en kijkt uit naar de ontwikkeling ervan.

**Conclusie / advies:** De commissie adviseert de beslisnota als hamerstuk voor de raadsvergadering te agenderen.

## **11. Sluiting**

De voorzitter bedankt ieder voor diens aanwezigheid en inbreng.

De vergadering wordt gesloten om 21.50 uur.